

Europese veiligheidsagenda: naar een veiligheidsunie

Brussel, 20 april 2016

Europese veiligheidsagenda: naar een veiligheidsunie

Op basis van de [Europese veiligheidsagenda](#) die de Commissie op 28 april 2015 heeft gepresenteerd, schetst zij vandaag op welke wijze een doeltreffende, daadwerkelijke EU-veiligheidsunie tot stand kan komen. Hoewel de lidstaten als eerste verantwoordelijk zijn voor de veiligheid, kunnen zij internationale dreigingen niet doeltreffend aanpakken zonder een gemeenschappelijke Europese benadering. Op Europees niveau worden de nodige instrumenten, infrastructuur en omgeving opgebouwd waarmee de nationale overheden samen effectief de gezamenlijke uitdagingen kunnen aanpakken. De meerwaarde van een veiligheidsunie hangt echter sterk af van het gebruik dat van dit kader wordt gemaakt om operationele lacunes en witte vlekken in het inlichtingenwerk weg te werken. Dat vereist een koerswijziging op het niveau van de lidstaten en hun rechtshandhavingsautoriteiten, die nauw met de EU-agentschappen moeten samenwerken.

Eerste vicevoorzitter **Frans Timmermans**: *Terrorisme kent geen grenzen. De nationale autoriteiten zijn verantwoordelijk voor de binnenlandse veiligheid, maar zij moeten naadloos kunnen samenwerken om aanslagen te voorkomen en daders op te sporen. De EU kan en moet daarvoor het juiste kader en de juiste instrumenten bieden, maar bepalend is uiteindelijk het gebruik dat de lidstaten ervan maken. De rechtshandhavingsautoriteiten van alle lidstaten moeten zowel "Europees denken" als "Europees handelen", aangezien de binnenlandse veiligheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is.*

Commissaris voor Migratie, Binnenlandse Zaken en Burgerschap **Dimitris Avramopoulos**: *"De Europese Unie moet voor haar burgers een ruimte van vrijheid, veiligheid en recht zonder binnengrenzen tot stand brengen. De binnenlandse veiligheid van één lidstaat is de binnenlandse veiligheid van alle lidstaten. Versnippering maakt ons kwetsbaar. Terroristen en criminelen buiten dat uit, zoals de recente aanslagen in verschillende lidstaten hebben aangetoond. We moeten daar een oplossing voor vinden en onze verbintenissen in daden omzetten om een daadwerkelijke EU-veiligheidsunie tot stand te brengen."*

In een veiligheidsunie moet de politie in de ene lidstaat de automatische reflex hebben om relevante informatie te delen met collega's in andere lidstaten. De Commissie maakt in de mededeling van vandaag de balans op van de vorderingen die zijn gemaakt met de maatregelen van de Europese veiligheidsagenda. Zij stelt vast welke lacunes er zijn in de strijd tegen terrorisme en geeft aan welke maatregelen nodig zijn om die lacunes op te vullen. In de mededeling wordt een stappenplan geformuleerd met een aantal prioriteitsgebieden voor de strijd tegen terrorisme. De maatregelen die de Commissie voorstelt moeten worden goedgekeurd en uitgevoerd en verdere actie moet worden ondernomen. De maatregelen zijn gericht op versterking van het gezamenlijke vermogen om de terroristische dreiging aan te pakken en omvatten de volgende punten:

- **de dreiging van terugkerende buitenlandse terroristische strijders aanpakken:** de nationale autoriteiten moeten goed ingelicht zijn over de verplaatsingen van buitenlandse terroristische strijders (zowel hun aankomst als hun vertrek). Zij moeten deze informatie delen met elkaar en met de EU-instanties door middel van het Schengeninformatiesysteem en het Europees centrum voor terrorismebestrijding van Europol;
- **radicalisering voorkomen en bestrijden:** prioritair moet worden voorkomen dat Europese burgers radicaliseren en door terroristische organisaties worden gerekruteerd. De lidstaten moeten ervoor zorgen dat wie al geradicaliseerd is, een deradicaliseringsprogramma volgt en dat wordt voorkomen dat terroristische propaganda en haatuitingen worden verspreid. Informatie over personen die vatbaar zijn voor radicalisering moet proactief worden uitgewisseld;
- **terroristen en degenen die hen steunen, bestraffen:** het Europees Parlement en de Raad moeten snel tot een akkoord komen over het [voorstel van de Commissie voor een richtlijn ter bestrijding van terrorisme](#). Met terrorisme samenhangende strafbare feiten, zoals het reizen voor terroristische doeleinden, het bieden van onderdak, vervoer of materiële steun aan terroristen of het openlijk aanzetten tot het plegen van terroristische misdrijven, moeten strenger worden bestraft;

- **voor betere informatie-uitwisseling zorgen:** het Europees Parlement en de Raad moeten de herziene Europol-verordening snel afronden en hun goedkeuring verlenen aan de wetgevingsvoorstellen van de Commissie over betere informatie-uitwisseling en interoperabiliteit van databases en informatiesystemen. Dit betreft onder meer de uitbreiding van het Europees Strafrechtregisterinformatiesysteem ECRIS tot derdelanders;
- **het Europees centrum voor terrorismebestrijding versterken:** het Europees centrum voor terrorismebestrijding zou moeten worden versterkt zodat het dienst kan doen als het centrale punt voor dreigingsanalyse en kan bijdragen tot de ontwikkeling van operationele terrorismebestrijdingsplannen. De Commissie zal maatregelen voorstellen om de structuur van het centrum te versterken en ervoor te zorgen dat het over voldoende capaciteit beschikt voor gezamenlijke operationele planning, dreigingsanalyse en coördinatie van inlichtingenwerk ten behoeve van rechtshandhaving. Er moet nu dringend worden begonnen met de ontwikkeling van gezamenlijke dreigingsanalyses op het gebied van terrorisme en radicalisering;
- **de toegang van terroristen tot vuurwapens en explosieven afsnijden:** de lidstaten zouden met spoed het [actieplan voor vuurwapens en explosieven](#) moeten uitvoeren. Het Parlement en de Raad moeten het voorstel voor de herziening van de [richtlijn inzake de controle op de verwerving en het voorhanden hebben van wapens](#), dat de Commissie op 18 november 2015 heeft gepresenteerd, goedkeuren;
- **de toegang van terroristen tot financiële middelen afsnijden:** de Commissie zal maatregelen nemen in het kader van het [actieplan ter bestrijding van de financiering van terrorisme](#) om de lidstaten te helpen bij het opsporen en voorkomen van financiële transacties van terroristische organisaties en het verstoren van hun inkomstenbronnen;
- **burgers en essentiële infrastructuur beschermen:** de politie en andere belangrijke autoriteiten moeten beter voorbereid zijn op de veiligheidsrisico's die het gevolg zijn van de kwetsbaarheid van essentiële infrastructuur. Zij moeten ervoor zorgen dat relevante informatie efficiënt wordt uitgewisseld, in goed onderling overleg grensoverschrijdende preventiemaatregelen opzetten en ondersteuning bieden voor onderzoek naar de toekomstige behoeften op het gebied van technologie en capaciteit;
- **de externe dimensie:** de samenhang tussen interne en externe maatregelen op veiligheidsgebied moet worden verbeterd. Op basis van de activiteiten van de EU-coördinator voor terrorismebestrijding, de Commissie en de EDEO moet de EU met andere landen in het Middellandse Zeegebied partnerschappen tegen terrorisme aangaan.

Achtergrond

De Europese Commissie heeft op 28 april 2015 de [Europese veiligheidsagenda](#) goedgekeurd. Daarin zijn de belangrijkste maatregelen opgenomen voor een doeltreffende EU-respons op terrorisme en veiligheidsbedreigingen in de Europese Unie voor de periode 2015–2020. De veiligheidsagenda kwam er nadat Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker zich daartoe in zijn [politieke beleidslijnen](#) had verbonden. De agenda is een belangrijke bouwsteen voor de vernieuwde interneveiligheidsstrategie die de Raad op 16 juni 2015 heeft vastgesteld.

Inmiddels is goede vooruitgang geboekt op een aantal belangrijke aandachtsgebieden van de agenda. Zo is in december 2015 een actieplan vastgesteld voor [vuurwapens en explosieven](#), in februari 2016 een actieplan ter [versterking van de strijd tegen terrorismefinanciering](#) en op 6 april 2016 een mededeling over [krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grenzen en veiligheid](#).

De recente gebeurtenissen hebben laten zien dat we sneller moeten handelen en de concrete maatregelen van de agenda versneld moeten uitvoeren. Na de aanslagen in Brussel hebben het Europees Parlement, de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken van de lidstaten en de Commissie benadrukt dat zij vastbesloten zijn de voorgenomen maatregelen uit te voeren en de strijd tegen het terrorisme verder op te voeren. In de vandaag goedgekeurde mededeling wordt, één jaar na de presentatie van de agenda, beschreven hoe de uitvoering van de agenda heeft bijgedragen tot de nationale maatregelen tegen terrorisme.

Meer informatie

[MEMO: Uitvoering van de Europese veiligheidsagenda — vragen en antwoorden](#)

[Mededeling: Uitvoering van de Europese veiligheidsagenda ter bestrijding van terrorisme en ter voorbereiding van een echte en doeltreffende veiligheidsunie](#)

[Bijlage](#)

[Europese veiligheidsagenda](#)

Persbericht: [Europese veiligheidsagenda](#): Commissie neemt maatregelen ter bestrijding van terrorisme

en illegale handel in vuurwapens en explosieven

[Voorstel](#) voor een richtlijn inzake terrorismebestrijding

[EU-actieplan](#) ter bestrijding van de illegale handel in en het gebruik van vuurwapens en explosieven

Persbericht: [Actieplan](#) van de Europese Commissie ter versterking van de strijd tegen de financiering van terrorisme

[Factsheet over de strijd tegen de financiering van terrorisme](#)

Persbericht: [Veiligere en slimmere grenzen in de EU](#) — Commissie stelt inreisysteem voor

Persbericht: [Commissie start discussie](#) over toekomstig kader voor krachtigere en slimmere informatiesystemen voor grensbeheer en interne veiligheid

IP/16/1445

Contactpersoon voor de pers:

[Natasha BERTAUD](#) (+32 2 296 74 56)

[Tove ERNST](#) (+32 2 298 67 64)

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Markus LAMMERT](#) (+ 32 2 298 04 23)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)